

Toruń, dnia 16 czerwca 2025 r.

**Uchwała Komisji Habilitacyjnej z dnia 16 czerwca 2025 r. powołanej
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia wszczętym na wniosek
dra Tomasza CERANA**

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Dyscypliny Historia Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu uchwałą nr 59 z dnia 1 kwietnia 2025 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668), po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr. Tomasza CERANA stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej historia i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania **dr. Tomaszowi CERANOWI stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia**, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy.

UZASADNIENIE

Komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym jednomyślnie (wszystkie 7 głosów „ZA”) podjęła decyzję rekomendującą Radzie Dyscypliny Historia Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu nadanie dr. Tomaszowi CERANOWI (zwanemu dalej Habilitantem) stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Komisja wzięła pod uwagę pozytywne oceny całości jego aktywności i osiągnięć naukowych po doktoracie, w tym głównego osiągnięcia naukowego oraz wynik kolokwium habilitacyjnego. Na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz sporządzonych recenzji i opinii, które kończyły się jednoznacznie pozytywnymi dla Habilitanta konkluzjami, Komisja pozytywnie oceniła rozprawę – *Zbrodnia pomorska 1939. Początek ludobójstwa niemieckiego w okupowanej Polsce* (Bydgoszcz-Warszawa: IPN 2024), wskazaną przez niego jako główne osiągnięcie naukowe. Wspomniane studium, nie pozbawione mankamentów wskazanych przez recenzentów, stanowi ważne osiągnięcie badawcze, będące jednocześnie

próbą wykazania warsztatowej i metodologicznej samodzielności Habilitanta. Monografia składa się ze wstępu ośmiu rozdziałów problemowych i zakończenia, zawiera także bibliografię, obszerne streszczenia w języku angielskim i niemieckim, indeksy osób i nazw geograficznych. Wszystkie podjęte przez Autora wątki tematyczne są dobrze opracowane i przedstawione, a wykorzystana literatura świadczy o erudycji Autora. Wykorzystał on bardzo obszerną i różnorodną bazę źródłową. Dotarł m. in. do licznych dokumentów przechowywanych nie tylko w polskich archiwach, ale także korzystał z zasobów archiwów niemieckich.

Wyniki badań przedstawione w rozprawie należy uznać za wartościowe. Tym samym Komisja habilitacyjna uznała, że przedłożona do oceny rozprawa stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej historia.

Komisja habilitacyjna stwierdziła, że Habilitant posiada duży, a przy tym bogaty pod względem form wypowiedzi opublikowany dorobek naukowy. Składają się na niego monografie, a także redakcje monografii zbiorowych, opracowania źródłowe oraz liczne rozdziały i artykuły opublikowane w monografiach zbiorowych jak i w czasopismach naukowych. Habilitant jest także autorem artykułów recenzyjnych, co świadczy o jego uczestnictwie w dyskusjach naukowych.

Jednocześnie zwrócono uwagę, że są to prace opublikowane głównie w kraju, z tym że część z nich została ogłoszona na łamach specjalistycznych czasopism wysoko cenionych w środowisku jak np. „Acta Poloniae Historica”, „Atheneum”, „Dzieje Najnowsze”, „International Journal of Historical Archeology”. Podkreślono także, iż jedna z wcześniejszych monografii Habilitanta doczekała się tłumaczenia na język angielski i została wydana w 2015 roku w Nowym Jorku i Londynie przez wydawnictwo I.B. Tauris (obecnie część Bloomsbury Publishing).

Habilitant bierze udział w życiu naukowym występując z referatami głównie na krajowych konferencjach (wykazał także uczestnictwo w 3 konferencjach zagranicznych: dwukrotnie w Berlinie i raz w Wiedniu, współorganizowanych przez polskie instytucje naukowe). Ponadto posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie zespołowej pracy badawczej i współpracy z krajowymi instytucjami naukowymi. Uczestniczył w projektach naukowych realizowanych w Ośrodku Badań nad Totalitaryzmami Instytutu Pileckiego, a także do jest uczestnikiem projektów zbiorowych „Archeologia zbrodni pomorskiej 1939” (finansowanie z Narodowego Centrum Nauki) oraz „Mikrohistoria totalitaryzmów.

Eksterminacja, indoktrynacja i strategie przetrwania w okupowanej Polsce w (1939-1948)” (finansowanie z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki).

Habilitant posiada także osiągnięcia na niwie dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej.

Komisja habilitacyjna pragnie podkreślić dobre zaprezentowanie przez Habilitanta swych osiągnięć naukowych w trakcie kolokwium habilitacyjnego: przedstawił i rozwinął główne tezy swojej rozprawy, przedstawił koncepcję pojęcia „zbrodni pomorskiej 1939”, ukazał mechanizmy tej zbrodni, jednocześnie dążąc do odpowiedzi jak dalece była ona pochodną polsko-niemieckiego konfliktu narodowościowego.

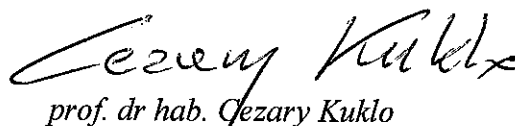
Podczas kolokwium Habilitant udzielił odpowiedzi na zadane przez recenzentów pytania. Odnosił się także do uwag podniesionych w trakcie dyskusji nad rozprawą. Kolokwium zostało jednogłośnie przyjęte przez członków Komisji, którzy docenili znajomość tematyki badawczej.

Komisja habilitacyjna, po rozważeniu wartości naukowej wszystkich powyżej scharakteryzowanych elementów podlegających badaniu w toku procedury habilitacyjnej, podjęła ostateczną decyzję jak w konkluzji uchwały.

§ 2

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Komisji habilitacyjnej


prof. dr hab. Cezary Kukło

Sekretarz Komisji habilitacyjnej


dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska, prof. UMK